



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4459/24
9.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Станиславе Митровић и Снежане Марјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Воислав Каназир, адвокат из Умке, Милије Станојловића бр. 1, против туженог ЈКП “Београдски водовод и канализација”, са седиштем у Београду, Кнеза Милоша бр. 27, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 9949/22 од 23.4.2024. године, у седници већа одржаној дана 9.4.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 9949/22 од 23.4.2024. године, у ставу другом, у делу става трећег изреке којим је обавезан тужени ЈКП “Београдски водовод и канализација” да тужиоцу АА на име накнаде материјалне штете због измакле користи исплати износ од 392.452,00 динара са законском затезном каматом почев од 23.4.2024. године па до исплате, у ставовима четвртном и шестом изреке, и у том делу се жалба туженог **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 9949/22 од 23.4.2024. године у преосталом делу става трећег изреке, тако што се захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ накнаде материјалне штете од 392.452,00 динара почев од 03.08.2022. године па до 23.4.2024. године, као дана пресуђења, **ОДБИЈА** као неоснован.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена жалба туженог изјављена против ставова првог и петог изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 9949/22 од 23.4.2024. године.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, тужба је повучена у делу тужбеног захтева којим је тражено да суд обавезе туженог да предузме све потребне радње ради заустављања изливања воде на катастарску парцелу бр. ... КО ..., општина ... Ставом другим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе као из поднеска тужиоца од

13.03.2024. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због измакле користи, исплати износ од 392.452,00 динара са законском затезном каматом почев од 03.08.2022. године па до коначне исплате. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због претрпљене стварне штете исплати износ од 15.118,00 динара, са законском затезном каматом почев од 22.01.2024. године до коначне исплате. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да му на износ од 15.118,00 динара исплати изаконску затезну камату за период од 03.08.2022. године до 21.01.2024. године. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 128.152,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу побијајући је у целисти, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући првостепену пресуду у границама прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 72/11, са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба туженог изјављена против ставова првог и петог изреке пресуде недозвољена, а у преосталом делу делимично основана.

Одлука у ставу трећем изреке ове пресуде донета је на основу члана 401 став 1 у вези члана 378 став 3 ЗПП јер тужени нема правни интерес да пресуду побија у ставу првом изреке, имајући у виду да је тужилац на рочишту за главну расправу одржаном дана од 23.4.2024. године изјавио да повлачи тужбу у том делу захтева а тужени се сагласио са повлачењем тужбе у том делу, па суд решењем само констатује повлачење тужбе сходно члану 202 став 2 ЗПП које решење има деклараторан карактер, као ни у ставу петом изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца, а у односу на који је тужени успео у поступку.

У спроведеном поступку није учињена ниједна битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. У пресуди су наведени јасни и непротивречни разлози о свим битним чињеницама који нису у противречности са садржином исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника те је неоснован жалбени навод туженог да је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Потврђена је одлука првостепеног суда у ставу другом изреке побијане пресуде којом је дозволио објективно преиначење тужбе из поднеска од 13.3.2024. године, којим је тужилац након обављеног вештачења повећао тужбени захтев имајући у виду да се сходно члановима 199 и 200 ЗПП тужени таквом преиначењу не може противити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је корисник градског грађевинског земљишта – њиве треће класе на кат.парцели бр. ... КО ..., са уделом од 1/2 парцеле, што представља 49 ара. На тој парцели тужилац има регистровано пољопривредно газдинство под бројем БПГ ... које се налази у активном статусу. На површини од 30 ара тужилац гаји коренасто поврће. Тужиочев отац ББ на предметној парцели има 1/2 удела права коришћења, док је парцела у државној својини, власништво

Републике Србије. На наведеном делу од 30 ари парцеле коју обрађује тужилац, био је посејан оvas као предусев за карфиол, који је планиран за садњу у току априла месеца. Међутим, на делу парцеле од 15 ари дошло је до изливања воде са суседне парцеле где је дошло до пуцања водоводних цеви, које се налазе испод површине земље, из којих на неколико места у мањој или већој количини извире чиста вода. Вода се у непрекидном току и великој количини сливала на предметну парцелу и једним делом је поплавила, на који начин је уништен усев оваса. Услед поплављивања земљишта, тужилац је био онемогућен да засади планирани карфиол. Тужилац је туженом пријавио квар, односно изливање воде из цеви, али тужени није отклонио квар на цеви јер је на парцели где је лоциран квар извршено насипање терена, што је онемогућило приступ предметном цевоводу, како би се извршила поправка квара. Према процени туженог извршеној приликом обиласка локације дана 3.1.2022. године, предметни цевовод је након насипања терена био на дубини од преко 9 метара, па је, с обзиром на ту чињеницу, као и с обзиром на конфигурацију земљишта, након насипања поправка квара захтевала вишедневно ангажовање великог броја људи и механизације. Укупна изгубљена добит тужиоца услед немогућности садње карфиола на површини од 0,15 хектара, тј. 15 ари износи 3.335,00 евра, односно 392.452,00 динара. Штета коју је тужилац претрпео на усевима, односи се на трошкове које је тужилац имао при обављању подсетвене и сетвене обраде наведених 15 ари земљишта и она износи 15.118,00 динара.

Из прихваћених исказа тужиоца и сведока ВВ првостепени суд је утврдио да нема доприноса тужиоца настанку штете јер је током поступка утврђено да је више различитих лица насипавало земљу изнад цеви на којој је настао квар, што је туженом отежало да допре до оштећених водоводних цеви. Тужилац је насуо пола метра/метар земље на делу где се већ налазио пут, како би могао да приђе својој парцели, а тужени током поступка није пружио доказе нити је предложио извођење доказа на околност да се управо испод тог пута налази цев из које је услед квара дужи временски период истицала вода која је поплавила део тужиоачеве парцеле.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби чланова 155, 184 и 189 Закона о облигационим односима, закључио да тужени, као предузеће које врши комуналну делатност од општег интереса, није редовно одржавао водоводне цеви које се налазе у непосредној близини предметне кат.парцеле бр. ... КО ..., услед чега је дошло до пуцања цеви и плављења обрадивог дела тужиоачевог пољопривредног газдинства од 15 ари, због чега је уништен оvas који је ту био посејан као предкултура за планирану садњу карфиола и тако тужиоцу онемогућено да сади карфиол. Тужени је због пропуштања да редовно обавља своју делатност, одговоран за штету коју је тужилац претрпео и то у виду причињене стварне штете и измакле користи услед уништања оваса и услед немогућности убирања приноса од садње карфиола, који би тужилац остварио да му због плављења дела парцеле није онемогућено обрађивање земљишта и садња карфиола.

Висину материјалне штете на име изгубљене добити првостепени суд је утврдио из налаза и мишљења вештака пољопривредне струке, из ког проистиче да тужиоцу због немогућности узгајања карфиола на делу парцеле бр. ... КО ... у површини од 15 ари припада износ од 3.335,00 евра, што на дан израде налаза и мишљења вештака 29.04.2022. године, износи 392.452,00 динара. Висина стварне штете коју је тужилац претрпео утврђена је у допунском налазу и мишљењу судског вештака и односи се на

трошкове које је тужилац имао при обављању предсетвене и сетвене обраде наведених 15 ари земљишта. Тужиоцу за овај вид штете припада 129,00 евра, што на дан израде допунског налаза и мишљења вештака 22.01.2024. године, износи 15.118,00 динара. Првостепени суд је правилно тужиоцу на износ накнаде штете од 15.118,00 динара досудио законску затезну камату сходно одредби члана 277 ЗОО почев од 22.01.2024. године као дана када је вештачењем утврђена висина штете, до исплате, с обзиром на кратак временски период од дана када је утврђена висина ове штете до дана пресуђења.

По налажењу овог суда, првостепени суд је у овом делу дао јасне и довољне разлоге, које као правилне прихвата и апелациони суд, као другостепени.

Неосновано се жалбом туженог указује да тужилац сходно правилу о терету доказивања није пружио доказе да је претрпео штету у виду изгубљене добити, као ни висину исте. Првостепени суд је правилно утврдио да се штета коју је тужилац претрпео због изливања воде након пуцања цеви, огледа у немогућности садње карфиола на делу парцеле тужиоца коју тужилац користи за пољопривредну производњу, као и да висина штете износи 392.452,00 динара, према налазу и мишљењу судског вештака пољопривредне струке који је суд прихватио, као и допунско вештачење, налазећи да су исти дати према правилима струке, да су стручни, аргументовани и објективни, а на које ни парничне странке нису имале примедбе (тужени у току трајања поступка није истицао примедбе на налаз и мишљење судског вештака).

Без основа се жалбом туженог указује да тужилац на околност куповине семена карфиола није доставио ваљани доказ, с обзиром да је правилно првостепени суд из садржине отпремнице бр. 06/22 Агро Петра д.о.о. од 10.02.2022. године, која је снабдевена печатом утврдио да је тужилац примио испоруку семена “Санта Марија”, што представља сорту карфиола, па су без утицај даљи жалбени наводи да иста не испуњава услове да се сматра рачуном из члана 42 став 4 Закона о порезу на додату вредност, јер се и не ради о рачуну већ о отпремници. Поред тога, и сведок ВВ је потврдио да је тужилац планирао да на поплављеном делу парцеле засади карфиол (без обзира што му је тражио поред расада за карфиол и расад за келј), који исказ је, као и страначки исказ тужиоца, првостепени суд прихватио као јасне, логичне и међусобно сагласне као и у сагласности са осталим изведеним доказима.

Неосновани су жалбени наводи туженог да се измакла добит може односити само на постојећу културу односно на будући принос културе која је у тренутку настанка штете засађена на предметној парцели. Из правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања произлази да је на предметној парцели тужиоца у делу који је поплављен планирана садња карфиола, као и да се овас сеје као предкултура, што је уобичајена пракса. То значи да се штета на име измакле користи односи на принос карфиола који би тужилац остварио да није дошло до плављења парцеле. Материјална штета према одредби члана 155 Закона о облигационим односима јесте умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист). За ову штету, према одредби члана 189 став 3 ЗОО, битно је утврдити да ли је реч о добитку који се основано могао очекивати, према редовном току ствари или према посеним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем, која чињеница је у поступку, супротно жалбеним наводима, правилно утврђена.

Није од утицаја жалбено указивање да је према Потврди о регистрованом пољопривредном газдинству тужиоца под бројем БПП ... на тој парцели регистровано обављање пољопривредне производње за садњу тикве и остлог коренастог поврћа (целер, ротквица и др.) с обзиром да је према члану 13 став 1 и став 2 тачка 1 тада важећег Правилника о упису у Регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације, као и о условима за пасиван статус пољопривредног газдинства (“Службени гласник РС”, број 17/13...6/19) било прописано да ако након уписа у Регистар дође до промене уписаних података који се односе на земљишни фонд, основ коришћења земљишта или фонд животиња, носилац породичног пољопривредног газдинства, односно овлашћено лице у пољопривредном газдинству врши обнову регистрације ових података у Регистру у року од 30 дана од дана настанка промене. У обнови регистрације, Управи се достављају сви подаци који су промењени у односу на стање у Регистру, а обавезно се достављају подаци о врсти пољопривредних култура и површинама под пољопривредним културама.

Супротно жалбеним наводима туженог, правилно је првостепени суд оценио да на страни тужиоца нема доприноса настанку штете с обзиром да тужени, на коме је био терет доказивања, није пружио доказе да се испод већ постојећег пута, по коме је тужилац насуо пола метра/метар земље, налази цев из које је услед квара истицала вода која је поплавила део тужиочеве парцеле. У конкретном случају, правилно је првостепени суд закључио да одговорност за штету коју је тужилац претрпео, лежи искључиво на туженом чија одговорност је заснована на члановима 3, 4, 6, 7 и 49 Одлуке о пречишћавању и дистрибуцији воде (“Службени лист града Београда”, бр. 23/05...74/19) и исти одговара за штету ако неуредно врши своју услугу, односно за штету која настане због пропуштања обављања комуналне делатности ради које је основан у смислу одредбе члана 184 ЗОО.

Осталим наводима жалбе туженог не доводи се у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, због чега и ако цењени нису посебно образлагани на основу овлашћења другостепеног суда из члана 396 ЗПП.

Потврђена је одлука о трошковима поступка јер је донета правилном применом одредби чл. 150, 153, 154 и 163 ЗПП, с обзиром на успех тужиоца у спору. Њихова висина правилно је обрачуната имајући у виду вредност предмета спора, применом важеће Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у РС и Таксене тарифе из Закона о судским таксама, а на конкретне неправилности се жалбом и не указује.

На основу изнетог, применом члана 390 и члана 401 тачка 2 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Међутим, првостепени суд је одлучујући о припадајућој затезној камати на досуђени износ од 392.452,00 погрешно применио материјално право када је тужиоцу досудио камату почев од 03.08.2022. године, као дана подношења тужбе, а на погрешну примену материјалног права другостепени суд пази по службеној дужности.

С обзиром да се висина накнаде штете одређује према ценама у време доношења

судске одлуке, према одредби члана 189 став 2 Закона о облигационим односима, правилном примени ове одредбе, као и одредбе члана 277 Закона о облигационим односима, тужиоцу припада камата на износ од 392.452,00 динара почев од пресуђења па до коначне исплате, због чега је на основу одредбе члана 394 тачка 4 Закона о парничном поступку, преиначена првостепена пресуда у погледу захтева за исплату законске затезне камате, тако што је тужбени захтев тужиоца којим је тражио на наведени досуђени износ накнаде штете исплату законске затезне камате почев од 03.08.2022. године па до дана пресуђења 23.4.2024. године, одбијен као неоснован, и донета одлука као у ставу другом изреке ове пресуде.

Председник већа - судија
Јелена Стојилковић с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић